

overdragelse af yderligere sagsområder og økonomisk ansvar; og det sjette punkt er, at undergrunden ikke omforhandles.

Lad mig indledningsvis spørge statsministeren: Hvorfor har regeringen endnu ikke vist lagmanden det hensyn at svare lagmandens brev af 20. april, hvori han bad om møde med statsministeren? Det er beklageligt, at lagmanden ikke har fået svar endnu.

En mulig årsag til udsættelsen er, at statsministeren ventede at kunne udskrive valg til Folketinget før sommerferien eller har forhalet svaret til efter Folketingets afslutning. Så kan mødet udskydes til efter sommerferien, men det håber jeg ikke er hensigten.

Det undrede mange og må have skuffet lagmanden kun at høre gennem pressen, at de danske ressortministre, blandt dem finansministeren og trafikministeren, skal forhandle hver for sig med deres kolleger på Færøerne. Det virker utænkeligt, at statsministeren ikke agter at mødes med lagmanden for at drøfte forhandlingernes tidsplan og deres overordnede mål.

Det ville være at stikke tommelen i øjnene på landsstyret, hvis regeringen overvejer at forhandle stykvis og delt om enkeltheder i landsstyrets ønske om overdragelse af ansvarsområder og om en reduktion af bloktilskuddet, uden at de to regeringsledere har styr på forhandlingerne fra oven. Deres beslutninger er altafgørende for et godt resultat.

Jeg håber, at statsministeren nu vil fortælle Folketinget, som for 2 uger siden gav regeringen mandat til at forhandle med landsstyret, hvorfor lagmanden ikke endnu har fået svar.

Lagmanden foreslog i sit brev til statsministeren, at man bl.a. forhandler om at overtage tilbageværende områder på A-listen, også dem, som ikke var aktuelle eller kendt, dengang man skrev hjemmestyreløven i 1948. Lagmanden foreslog ligeledes en overdragelse af sagsanliggender på B-listen, hvoraf nogle såsom jordlovgivning og undergrund allerede er overtaget.

Det kan ikke være et urimeligt ønske, når regeringen ellers er villig til at forhandle om overtagelse af bl.a. Vågar Lufthavn, Skibstilsynet, folkekirken osv.

Lagmanden henviser til den opfindsomhed – et forbillede for de kommende forhandlinger – som Schlüterregeringen udviste i 1992, da Færøerne overtog undergrunden.

Landsstyret har foreløbig bøjet sig for det danske krav om at udsætte de sagsområder, som direkte berører suveræniteten, eftersom Folke-

tinget næsten enstemmigt støtter regeringen i dens afvisning af at forhandle disse områder i denne folketingsssamling.

Lad os dog sætte os ned og blive enige om de ting, som begge parter vil forhandle om, i stedet for spille mere kostbar tid på at tærskelanghalm på de områder, som regeringen nægter at forhandle.

Noget af det vigtigste for Færøernes fremtid er, at vi begynder at afvikle bloktilskuddet gradvist og ansvarligt. Den danske overførsel har, paradoksalt nok, forværret vort gensidige gode forhold, især siden krisen, bl.a. fordi færinger bliver bebrejdet pengene i tide og utide, og ingen ønsker som bekendt at føle sig som tigger.

Men man får mistanke om, når der fra dansk side synes at være et politisk ønske om at opretholde bloktilskuddet, at man vil bevare Færøernes afhængighed af danske overførsler. Den tilfredshed, hvormed statsministeren nævnte det forhøjede statstilskud til Grønland, styrker mistanken om, at Danmark er villig til at betale sig til overhøjhed over verdens største ø. Skulle det samme gælde Færøerne, selv om vort landområde er så lille, kan man spørge.

For os selvstyrefolk står det fast, at Færøerne må udvikle og bør forøge sin produktion for at kunne leve af den og dermed ophøre med at være en bistandsøkonomi afhængig af danske overførsler. Så længe fiskeri og bloktilskud kan gøre det, så fortsætter vores økonomi vel nok med at være enstregnet.

Landsstyret lægger stor vægt på at få en aftale med staten om at få formindsket bloktilskuddet med 300-400 mio. kr. til næste år, samt at vi overtager det administrative ansvar for nogle områder, der svarer til denne reduktion af blokken.

Statsministeren udtrykker sin skepsis over, at Lagtinget har vedtaget at oprette en økonomifond, hvis formål er at fungere som en slingrekøl, en stabiliseringstank, fremover, mens vi indretter økonomien til at være selv bærende og uafhængig af danske overførsler. Fondens indtægter tænkes at skulle komme fra bl.a. overskudskviditet i Landsbanken, mulige råstofindtægter, salg af offentlige virksomheder og af ikkebrugt bloktilskud.

Statsministeren sagde i færødebatten, at bloktilskuddet kun bør medgå til at finansiere dele af landsstyrets udgifter og ikke en økonomifond. Vi troede, at formålet med at ændre den gamle refusionsordning til bloktilskud i 1988 netop var, at Lagtinget og landsstyret skulle disponere frit og uden øremærker over det overførselsbeløb,